

situation, faktisk vil have en chance for at få betydning.

Jørgen Estrup (RV):

En gang imellem kan det være fornuftigt at springe alle mellemregningerne over og gå direkte til facit, og facit i dette beslutningsforslag er, at det ikke vil hjælpe menneskerettighederne eller menneskerettighedssituationen i Burma en tøddel. Man kan jo lige så godt sige det så klart, som det er. Det vil ikke være det gennembrud, som forslagsstillerne påstår til slut i bemærkningerne.

Danmark har en ubetydelig samhandel med Burma, og den danske indsats her vil ikke være det, der flytter den internationale opinion. Tværtimod, for man må vel nærmest kunne sige, at hvis vi lægger os ud med WTO-reglerne på dette område, så kan vi spolere sagen.

Det synes jeg man skal tage udgangspunkt i og spørge sig selv, hvordan vi kan gøre noget for menneskerettighederne i Burma. Det kan vi igennem EU-kredsen. Det kan vi i andre fora. Og det er det, vi skal gøre. Så kan vi i øvrigt gøre ganske meget for eksilburmesere og for den demokratiske bevægelse, som findes uden for Burma. Det gør vi allerede. Det skal vi fortsætte med.

Når det er sagt, vil jeg også gerne, som hr. Steen Gade startede med at sige, sige, at det er velkomment, at Burmadiskussionen kommer ind i Folketingssalen. Den har været uden for længe. Der skal den *også* blive ved med at være. Jeg tror nemlig, at en del af dette også har med en folkelig holdning at gøre, ligesom det havde med folkelig holdning at gøre, da vi havde Sydafrikasanktionerne. Vi skal altså forene kræfterne sådan, at vi sætter ind dér, hvor vi får mest ud af det, og ikke sætte ind dér, hvor det kun er signaler, som måske er godt for os selv, men ikke hjælper menneskerettighederne.

Jeg er enig med hr. Steen Gade i, at menneskerettigheder kommer til at spille en langt større og helt anden rolle, end vi har kendt hidtil i forbindelse med international handel og danske virksomheders relationer til udlandet. Men vejen ind i det er ikke at sige, at nu skal vi begynde at kræve, at danske virksomheder fører udenrigspolitik. Vejen ind i det er at sætte en adfærdskodeks op, som indebærer, at danske virksomheder overholder bestemte hensyn til menneskerettigheder og andre ting.

Det er klart, at det mest nærliggende selvfølgelig er, at man også udformer det på en sådan

måde, at dér, hvor vi – det vil sige Folketinget og regeringen – selv kan bestemme, er man så at sige foregangsland i den forstand, at man selv sætter reglerne.

Dér, hvor jeg måske er uenig med hr. Steen Gade, er, når man begynder at sætte bestemte lande på en sort liste, hvis man i øvrigt ikke mener, at man kan indføre et forbud mod samhandel med dem. Jeg tror, at man skal gå den anden vej og sige, at vi skal kræve bestemte adfærdsregler overholdt generelt, og så skal vi sikre os, at de virksomheder, som i øvrigt trækker på offentlige leverancer, offentlige penge, offentlig finansiering, er villige til at overholde sådan en kodeks.

Det er en lang diskussion, som vi er startet på, og som jeg tror vi vil komme til at høre mere om. Men jeg synes, at man også i denne sammenhæng skal gøre sig klart, at man skal give danske virksomheder og andre virksomheder en rimelig måde at finde deres ben på i forhold til en ny udvikling.

Så for at konkludere vil jeg sige, at vi ikke fra radikal side kan støtte det beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat. Vi er enige i holdningen om, at der skal både lægges pres og sættes fokus på, hvad der sker i Burma, men det afgørende i den sammenhæng er, hvad der gavner menneskerettighederne og ikke, hvad der gavner vores egne holdninger, om jeg så må sige, eller hvordan vi selv bliver tilfredse med den adfærd, vi har. Det er i sidste ende menneskerettighedssituationen i Burma, der er det afgørende.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Blot et enkelt spørgsmål til hr. Jørgen Estrup, som jeg håber vi kan få klarlagt.

Det, der kan bekymre mig, er, om hr. Jørgen Estrup har skiftet holdning i forhold til, hvad han tidligere har sagt. Ifølge Det Ny Notat den 19. september har hr. Jørgen Estrup meget klart vendt sig imod, at Kommissionen forberedte en retssag imod USA ved WTO. Det var hr. Jørgen Estrup imod, fordi han mente, at EU i den sag trådte sig selv over tærerne – det var hr. Jørgen Estrups formulering. Kommissionen burde simpelt hen have holdt sig langt, langt væk, sagde hr. Jørgen Estrup.

Det var jo kloge ord, og derfor håber jeg, at det stadig væk er sådan, at hr. Jørgen Estrup mener, at vi ikke igennem EU skal til at føre en straffeaktion imod Massachusetts, fordi de har